

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrap-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 11. мај 2012. године

Предмет бр. 260/09

Весна ЧЕЛИЋ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 11. маја 2012. године, уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
г. Пола ЛЕМЕНСА
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменућу жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена 2. априла 2009. године и уписана је 30. априла 2009. године.
2. Дана 23. децембра 2009. године, Комисија је од жалиоца затражила додатне информације. Није добијен никакав одговор.
3. Дана 9. јануара 2012. године, Комисија је проследила предмет Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а на прихватљивост предмета.
4. Дана 22. фебруара 2012. године, УНМИК је доставио свој одговор.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

5. Жалилац је удовица г. Ивана Челића.
6. Жалилац наводи да је дана 14. јуна 1999. године г. Иван Челић отет од стране припадника Ослободилачке војске Косова испред зграде у Приштини у којој је становао.
7. Име г. Ивана Челића се налази на списку несталих особа, који је МКЦК проследио полицији УНМИК-а 11. фебруара 2002. године, и у бази података коју води УНМИК-ова канцеларија за нестала лица и судску медицину.
8. Према информацијама које је доставио СПГС, посмртни остаци г. Ивана Челића идентификовани су 31. марта 2003. године и предати су породици 18. априла 2003. године.
9. Даном 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. и 30. марта 2009. године, сви списи кривичних предмета које су поседовали Одељење правде и полиција УНМИК-а предати су ЕУЛЕКС-у.

III. ЖАЛБА

10. Жалилац се жали на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи отмицу и убиство њеног супруга.
11. Комисија је мишљења да се може сматрати да се жалилац позива на повреду права свог супруга на живот загарантованог чланом 2 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП).

IV. ПРАВО

12. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
13. Жалилац се жали, у суштини, на недостатак адекватне кривичне истраге око отмице и убиства њеног супруга.
14. У својим примедбама, СПГС тврди да је УНМИК одговарајућом истрагом успео да лоцира и идентификује посмртне остатке г. Ивана Челића, чиме је испунио један од процедуралних захтева предвиђених чланом 2 ЕКЉП, наиме обавезу да спроведе истрагу којом се може утврдити судбина и локација несталог лица. Такође, пошто је поступак идентификације и предаје посмртних остатака завршен до априла 2003. године, СПГС сматра да жалба у вези са горенаведеним аспектом члана 2 лежи ван надлежности Комисије како *ratione materiae* тако и *ratione temporis*.

15. С друге стране, СПГС прихвата да је жалба *prima facie* прихватљива у погледу другог процедуралног захтева из члана 2 ЕКЉП, односно обавезе спровођења истраге којом се може утврдити „да ли је дошло до незаконитог нестанка и [која] може довести до идентификације и кажњавања лица одговорних за нестанак и смрт“ г. Ивана Челића.
16. Комисија напомиње да СПГС прави разлику између два процедурална захтева из члана 2 ЕКЉП. Он стога сматра да се активности лоцирања и идентификације посмртних остатака несталих лица могу сматрати независном компонентом процедуралне обавезе предвиђене чланом 2 ЕКЉП.
17. По том питању, Комисија се позива на судску праксу Европског суда за људска права којом су успостављени стандарди за ефикасну истрагу убистава и нестанака у околностима које су опасне по живот. Европски суд наводи да је „суштинска сврха такве истраге обезбеђивање ефикасног спровођења домаћих закона којима се штити право на живот ...“ (видети, на пример, случај *Варнава и остали против Турске*, бр. 16064/09 и остали, пресуда Европског суда за људска права (ЕСЉП) (Велико веће) од 18. септембра 2009, § 191). Посебно у погледу несталих особа које су касније пронађене мртве, Суд је навео да се поступцима ексхумације и идентификације посмртних остатака не исцрпљује обавеза сходно члану 2 ЕКЉП. Тачно је да Суд сматра да „процедурална обавеза која проистиче из нестанка генерално не престаје све док локација и судбина особе не буду познати, те је она стога континуираног карактера“ (случај *Палић против Босне и Херцеговине*, бр. 4704/04, пресуда ЕСЉП од 15. фебруара 2011, § 46; у истом смислу случај *Варнава и остали против Турске*, предмет ЕСЉП (Велико веће) наведен изнад, у § 148). Међутим, Суд такође наглашава да ова процедурална обавеза „не престаје да постоји чак ни након проналажења тела ... Тиме се само расветљава један аспект судбине несталих лица и генерално остаје обавеза да се објасни нестанак и смрт, као и да се идентификује и кривично гони сваки починитељ незаконитих дела који има везе са тим нестанком и смрћу“ (случај *Палић против Босне и Херцеговине*, предмет ЕСЉП наведен изнад, у § 46; у истом смислу случај *Варнава и остали против Турске*, предмет ЕСЉП (Велико веће) наведен изнад, у § 145). Према томе, процедурална обавеза сходно члану 2 ЕКЉП треба се посматрати као једна обавеза. Иако лоцирање и накнадна идентификација посмртних остатака жртве сами по себи могу представљати значајан успех, процедурална обавеза сходно члану 2 и даље постоји (видети случај *Палић против Босне и Херцеговине*, предмет ЕСЉП наведен изнад, у § 64).
18. Из тих разлога, Комисија неће раздвојити обавезу спровођења истраге којом се може утврдити судбина и локација несталих лица од обавезе спровођења истраге којом се може утврдити да ли је дошло до незаконитог нестанка и која може довести до идентификације и кажњавања лица одговорних за нестанак и смрт жртве. Комисија ће наставити поступак по основу једне континуиране обавезе (видети Саветодавна комисија за људска права, *Симовић*, бр. 246/09, одлука од 6. априла 2012, § 18). Међутим, чињеница да су посмртни остаци г. Ивана Челића лоцирани и накнадно идентификовани очигледно представља важан елемент који треба узети у обзир при укупној процени испуњавања процедуралне обавезе сходно члану 2 ЕКЉП.
19. Према томе, жалба се не може прогласити делимично неприхватљивом на основу чињенице да делимично лежи ван надлежности Комисије *ratione temporis* и *ratione materiae*. Примедба коју је уложио СПГС стога се одбацује.
20. Комисија такође сматра да жалба покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума жалбе. Према томе,

Комисија закључује да жалба није очигледно неоснована у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

21. Нису установљени други разлози на основу којих би жалба била проглашена неприхватљивом.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

ПРОГЛАШАВА ЖАЛБУ ПРИХВАТЉИВОМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући